

SZARVAS ÉS VIDEKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:

Beliczey-utca 11. szám, hova a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adtnak.
BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGADTATNAK.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 8 kor. — Félévre . . . 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor. — Egyes szám . 16 fill.

Kiadóhivatal:

Beliczey-utca 11. szám. (saját ház) hová az elő-
fizetési pénzek intézendők.

Hirdetéseket jutányos áron elfogad.

Kiadó s lap tulajdonos **SÁMUEL ADOLF**

Karácsony.

Meghatva, magába szállva, imádkozva áll ismét a világ a betlehemi jászol körül, melyből a világ teremtése óta a legnagyobb dicsőség sugárzott az emberiségre. Egy zord és nyomoruságos tél kellős közepében fokozott érzéssel gondol rád az ember, oh Krisztus, szegények szegények gyámola, boldogtalanok vigasza, kétségbeesettek utolsó menedéke!

Karácsony ünnepén, a mely ismét eljött, hogy az élet jármában való küzködéssel eltöltött esztendő végén illetve higyc az ember a bűbajos, szent regét, hogy nemcsak a földi létért jött a világra, hanem a túlvilágiért, a sirontúliért is — karácsony ünnepén szeressük egymást! Igyekezzünk jók lenni, valljuk a hitet az Istenfiáról, aki azért jött és szenvedett, hogy szeretetre tanítsa az emberiséget.

Egész esztendőn keresztül hiányát érezzük a szeretetnek, pedig van szívünk, van lelkünk, de az élet küzdelmeiben sivárokká lesznek a lelkek és kéreg nő a szívek körül. Most karácsony meleg ünnepén, olvadjon a lélek, puhuljon a kéreg és szeressünk úgy, a hogyan Ő tanította: felebaráti szeretettel.

Segítsünk a szegényeken. Tegyük széppé és kiemelkedővé a szenvedők karácsonyi ünnepét is, hogy ne legyen ezeken a határokon elhagyott

és árva, aki panaszkodik az ő lelkében, hogy Krisztus megfeledezett róla.

Szeretnénk magasztos, dicsőítő dalt zengeni karácsony ünnepéről, de az író szárnyaló lelkére ólomulyként nehezedik a tömeg komor insége, mely lépten-nyomon szemünkbe tűnik. S mert a soha el nem muló felebaráti szeretetnek soha el nem muló ünnepe a karácsony; jó szívek, hozzátok fordulunk és jótékonyra serkentünk! Nem vonunk párhuzamot az ideit és a tavalyi tél nyomorusága között, de mert ez az ideit az ujság ingerével hat, azt hisszük, hogy soha még nem volt nagyobb szükség a jótékonyági társadalmi munkára, mint az idén.

Mily szomorú, hogy a keresztény vallásnak ragyogó ünnepén bányáslámpát kell a kezünkbe venni, hogy bevilágítsunk a nyomor borzasztó oduiba. Megszületett! megszületett! harsogja millió ajk a diszbeborult templomokban és mégis inkább szolgáljátok Őt, oh hívők, ha segíszitek a szűkölködőket, ha felebarátaitokat igyekeztek úgy szeretni, ahogyan önmagatokat.

Ebben áll a hitbeli és emberi köteleességek teljesítése s aki minél inkább tett eleget az emberszeretet törvényének, annál boldogabb karácsonyi ünnepeket fog ülni. Mert önmagát dicséri a jótett s a boldogságot nem a külsőségekben látja, hanem csak a szívében találja meg az ember.

Karácsonytól karácsonyig egy mindig eseményekkel teljes év mulik el, az élet változottsága számtalan kisebb-nagyobb mozzanatot vet fel, melyek míg egyrészt tapasztalatokkal gazdagítanak, másrészt a sirhoz visznek közelebb. A küzdelmes vándorútcán a sirig karácsony ünnepe pihenő stáció, a magabaszállás és lelki megtisztulás gyönyörű alkalmá és a milliók, akik keresztény vallásban születtek, ugyanazzal az áhitattal éreznek karácsony napján, mint apáik, akik pedig általánosságban hívőbbek voltak és jámborabbak. Mint a nap, oly örökkön, oly dicsően, nem csökkenő varázsszal száll fel a kereszténység égboltozatán Krisztus születésének emlékünnepe.

Jöjj hát karácsony s ragyogd be újra ezt a szomorú világot.

A párбай alkonya.

Már is érezteti üdvös hatását a közállapotokra, hogy a demokrácia, ha csak egy személy által is képviseltetve bevonult a magyar parlamentbe. A demokrata képviselőt párбайra hívták ki s ő nem ment. Azt mondta a világ előtt a kihívóknak, hogy ő a polgári becsületet előbbre valónak tartja a lovagias becsületnél, a melyre nem reflektál. Egész közpályáján a párбай ellen küzdött s hirdett meggyőződését most nem ta-

SZARVAS ÉS VIDEKE TÁRSZÁJA.

A hol nem szeretnek.

A nagy ünnepestén együtt ült az egész Rátosy család. Az öreg Rátosy Kálmán vallásos katolikus volt és megkövetelte a familia tagjaitól, hogy buzgón és áhitattal üljék meg karácsony ünnepét. És a soktagu familia szívesen hajlott meg a gazdag öreg ur akarata előtt, a hat fiú és három leány, akiket a hivatás, meg a férjhezmenés szerte szórt széles e hazában, elmulasztathatlan kötelességüknek tartották, hogy legalább karácsony ünnepén apjukkal legyenek, aki a felesége halála, tehát vagy tíz esztendő óta egyedül uralkodott az ősi Rátosy házban.

A csillár, remekműve a rokokó édeskés műiparának, négy erősfényű lámpájával fényes világot terjesztett szét az ösdi, de ép és érdekes butorzatú nagyteremben. Huszonnégyen ültnek a hatalmas asztal körül, erőteljes, markáns arcú férfiak, édes, fiatal asszonyok s jól nevelt, csendes gyermekek. Künn sikongott a dermesztő hóvihár, fehér és jeges volt a világ, igazi karácsonyi idő. De benn a szobában kellemes meleget terjesztett a hatalmas kandalló. Egy ifju pár melengette magát a kandalló mellett. Ezek most érkeztek meg az ország másik széléről, négy napig utaztak, csak hogy a karácsonyestét a szülői házban tölthessék.

Rátosy Kálmán, a fehér patriczius — ahogyan a környéken nevezték — az asztalón ült. Hosszu, hófehér szakállá eltakarva a mellét, egyik keze az aszta-

lon nyugodott, a másikkal szakállát simogatta csendesen. Még alig beszéltek valamit a testvérek, inkább csak suttogva váltottak néhány szót, a családőr előtt nem akarták megkezdeni a társalgást. S megszólalt az öreg:

— Hát együtt lennénk mindnyájan.

— Csak az Irma hiányzik, válaszolt egy női hang.

A legfiatalabb leány, a másfél éves menyecske szólott. Bájos szóke teremtés volt, áldott jó szívvel, hirtelen természettel. A kis menyecske megrettent, nagy megfontolatlansággal kiejtett szavai felett s félénken bujt el az idősebbik fivére mellé. Az feddőleg sugta neki:

— Piroska, miért nem vagy okos?

A harag villama cikázott az öreg Rátosy szemében. Haragosan ütött az asztalra.

— Senki sem hiányzik, én mondtam. Ugy-e Kálmán fiam, senki sem hiányzik?

Kálmán volt a ház legidősebb fia. Hatalmas, komor arcú férfi. Mikor atyja kérdést intézett hozzá, megrezzent és lehajtott fejjel, halkán mondotta.

— Senki.

— Hát akkor fogjunk a vacsorához, gyermekeim. Az ajtó kinyílt s két inas hordta nagy sietséggel az izletes ételeket és tüzes italokat. De a hangulat nem volt kedélyes, sem ünnepies. Piroska szavai mély nyomot hagytak a testvérek lelkében.

Irmára gon oltak, elveszettek, elzülötnek hitt nővérükre, aki most valahol a nagy világ forgatagába vetette magát, mert nem akart atyjának engedelmeskedni. Irma volt a legszebb s a legszellemesebb a Rátosy lányok között, örökölte atyja szenvedélyes természetét s anyja hajlandóságát az álmodozásra. Rátosy mint

mind egyik leányánál tette, Irma számára is kiszemelt egy férjet; egy negyven év körüli gazdag és előkelő földbirtokost. A leány utálta azt az embert s kijelentette atyja előtt, hogy semmi szín alatt nem lesz ne-jévé. Viharos jelület játszódtott le atya és leánya között s az öreg dölyfös nemesnek ezek voltak utolsó szavai:

Engedetlen gyermeket nem török a házamnál. Eredj, nem vagy leányom!

Másnap Irma eltűnt a házból. Rátosy Kálmánnak, mikor a dologról hírt adtak az öreg urnak, arcizma se rándult meg. Csak azt mondta:

— Velem erről a leányról többé ne beszéljétek.

Szentírás volt a családban Rátosy Kálmán szava. Senki nem merte előtte Irmát említeni. Félév múlva híre jött, hogy Irma színésznővé lett, családi nevét egy másikkal cserélte fel és máris sikerei vannak a színpadon. Erre a híre aztán az egész család lemondott Irmáról. Színésznő a Rátosy családban! mely Róbert Károlyig viszi fel őseit, s melynek egyik tagja testőrkapitány volt a Mária Terézia udvarában — még gondolatnak is kellemetlen. Az egész család vakon követte büszke nemes atyjuknak tanát a gazdag házassággal és születési előjogról, — Irmát, aki oly suiyoisan szegte meg a családi tradíciókat, kitörölték szívékből. Meg a leányok is.

Kinos hangulatban kezdődött az ünnepi vacsora. Senki sem mondta, de mind egyiknek lelkében teledt az eltaszított nővér... Vajjon milyen karácsonya lehet annak a szerencsétlennek?

Hirtelen kinyílt az ajtó. Az inas jött be zavartan, dobt arccal izgatottan jelentette:

gadatja meg, elveit el nem árulhatja. Ebben a lovagias vértől át és áthatott társadalomban ez a kijelentés egy olyan férfi ajkáról, aki közpályán szerepel s akire minden valószínűség szerint hivatás vár — nagy bátorság és nagy koczkázat. Mert vagy uttörővé lesz az illető, vagy mártírrá. Vagy akceptálják állásfoglalását vagy levonja a konzekvenziát a lovagias társadalom s lehetetlenné teszi az illetőt,

Örömmel hirdetjük, hogy az utóbbi eshetőség nem következett be. Ugy látszik, Vázsonyi Vilmos volt az az illetékes férfi, aki tetőtől talpig férfi bár, akit személyes bátorság hiányával senki sem vádolhat bár, mégis emelt fővel hirdeti, hogy fegyveres elégtételt se nem ad, se nem vesz, mert előtte, a demokrata és polgár előtt csak a polgári becsület fontos. Vázsonyit eltalálta a szerencsés formát és hangot, melylyel a párbaj ellen a tett propagandájának színterére lehet lépni s a közvélemény nagy része, elsősorban a sajtó üdvölgéssel üdvözli erőteljes állásfoglalását.

Nem mártír lett tehát Vázsonyi Vilmos, hanem uttörő. Évtizedeken keresztül írtak, szónokoltak a párbaj ellen — de nem párbajozni nem mert senki, aki valamelyes társadalmi állásra tartott igényt. S most jött egy nagy népszerűségnek örvendő társadalmi és politikai pártvezér, aki hirtelenében átlépte a Rubikont s a tulsó partra ért anélkül, hogy a hajszála is meggörbült volna.

Két hatalmas faktor jött segítségére a demokrata képviselőnek. Az első Vilmos császár, aki szigorú rendeletet bocsátott ki hadseregének tisztikarához a párbaj korlátozása dolgában.

Ugyanezt tette a közös hadügyminiszter is s rendeletének máris meg van az üdvös hatása. Az osztrák-magyar hadsereg tisztikarában fordulnak elő a leggyakrabban a legkegyetlenebb párbajok s mert e tisztikar nagy tényező, a társadalmi életben a hadsereg párbajmániája terrorizálta eddig nagyrészt a polgári intelligenciát is. Ez a terrorizmus most megszűnik. Itt az ideje, hogy emancipáljuk magunkat a középkori istenítélet alól.

Párbajmánia dolgában a vidék semmivel sem áll hátrább a fővárosnál. Nyakra-főre durranak a pisztolyok és csörögnek a kardok a szitytya hazában s csak ha valamelyik halva

marad a küzdőtéren, akkor okoz csak szenzációt a párbaj még a legkisebb városkában is. Anynyira megszoktuk ezt a törvényesen védett emberölési kísérletet, hogy szinte vértünné vált.

Most érkezett el az ideje annak, hogy emancipáljuk magunkat az intelligens társadalom e súlyos nyüge alól. Csak egy kis akarat kell hozzá s mihamar általánossá válik Magyarországon a mozgalom a párbaj ellen. Mert alig van jóízű és intelligens ember, aki elvben ne lenne ellensége a párbajnak. Eny e vélemény e kinövérsről az egész intelligens polgári társadalomban, nem kell más csak e sok százezer egybehangzó véleményé egy nyilatkozással tömöríteni.

A törvény, mely a közbiztonság felett van hivatva örködni, lehunyja szemét a párbaj előtt, melynél igazságtalanabb és kegyetlenebb intézménye nincs a társadalomnak. Magyarországon olyan uri emberek csinálják a törvényeket, akiknek vérében van a párbaj-kultusz; tőlük tehát olyan törvényt, mely a párosviaskodást bünténynek minősíti, évtizedeken belül nem várhatunk. De itt van az egészséges polgári társadalom, mely ha összeáll ée megnyilatkozik — kegyelemkövetést fog adni a lovagias becsület hienájának. S vége lesz a párbaj drámáknak, a békés családapák nyugodtan inthetik tisztelre a süldő vagy hivatásos krakelereket, mert ezeknek bealkonyul.

A mi városunkban is nyakra-főre támadnak a véres kimenetelű lovagias ügyek, gyakran oly neveltséges okok miatt, hogy az ember igazán szégyenli őket elmondani vagy megírni. A mi városunkban is sokan vannak a párbaj perperhorreszkálói. Álljanak most össze ezek az urak és csatlakozzanak a párbajellenes mozgalmakhoz, melynél üdvösebbet régóta nem jegyzett fel a krónikáiról.

Előfizetési felhívás.

Lapunk most lép pályafutásának 13-ik évi I-ső negyedébe. Tizenkét év nem nagy — de egy vidéki hírlap életében mindenestre számot tevő idő. Az elmúlt tizenkét év elegendő bizonyíték arra, hogy lapunk mindég s mindenben a közönség érdekeinek s igényeinek megfelelően volt szerkesztve s hogy lapunkhoz üfzött igényeknek megfelelhessünk, sem költséget sem fáradságot nem kiméltünk, s ez után sem

fogunk, s teljes odaadással azon leszünk, miként előfizetőink s az olvasó közönség igényeit kielégíthessük. Vezércikkeinkben úgy a helyi érdekeket, mint a társadalmi kérdéseket megvitatás tárgyává tesszük, s mint eddig, úgy azután is, minden oldalról jövő felszólalásoknak szívesen helyt adunk és jövőben is helyt fogunk adni. Tárczáinkban a legszigorubb kritikát kiálló költeményeket és elbeszéléseket adunk. Az újdonságok rovatában a helyi közérdekű eseményeken kívül, bár korlátozottabban, az országos eseményekről is megemlékezünk. Egyébb rovatunkban is, mindenkor iparkodunk a tartalmasságra és eredetiségre, ennek dacára az előfizetési árat mérsékelten állapítottuk meg. Midőn mindezeknek öndicsékvés nélküli felémítésével a nagyérdemű közönség további hathatós támogatását kérjük az előfizetési árakat az alábbiakban közöljük:

Egész évre 8 korona

Fél évre 4 korona

Negyed évre 2 korona

Azon tisztelt előfizetőinket pedig, kik az előfizetési díjjal hátralékban vannak, hátralékaik beküldésére, s előfizetésük megújítására kérjük.

Tisztelettel

„a Szarvas és Vidéke“

kiadóhatala.

Újdonságok.

— Boldog ünnepeket kívánunk t. előfizetőinknek, olvasóinknak és munkatársainknak.

— **Eljegyzés.** Rohoska Béla szarvasi ág. h. ev. tanító f. hó 15-én jegyezte el Szitik Gyula tótkomlói tanító bájos és szép leányát Etelkát. Gratulálunk.

— **Tanítók gyűlése.** A „Szarvasi helyi tanítóegyesület“ f. hó 15-én tartotta tisztújító gyűlését. Molnár János az egyesület buzgó és lelkes alelnöke megnyitván a gyűlést, olvastatott a tükári és pénztárról szóló jelentés. Bevétel volt: 200 korona, kiadás 181 korona 80 fillér, maradvány 18 korona 20 fillér. Az „Üdvös alapot gyűjtő helyi bizottság“ pénztárának ez évi bevétele: 457 korona 60 fillér; kiadás 406 korona 63 fillér; maradvány 50 korona 97 fillér. Az egyesület, a Tanítók Házánál tett 1000 koronás alapítványából lefizetett eddigelé 700 koronát, Bartalus sírem lékére adott 50 koronát, Benka alapra 202 koronát. Az egyesület járat négy tanulói lapot, könyvtára pedig 200 kötetből áll. A tagok száma 34. A jelentések felolvasása után Molnár János egyesületi elnök, úgy a maga, valamint tisztársai nevében, miután megbízatásuk lejárt, lemondott. Az elnöki széklet Laukó Mátyás

— Csongor Ibolya kisasszony,

A bejelentett már ott állt az inas hátamegett. Magas, éjfekete szemű, halavány arcú hölgy volt. Nagyvilági eleganciával volt öltözve, fellépése s tartása már messziről elárulta, hogy olyan nő, aki megszokta a tömeg kíváncsi szeméit.

Csongor Ibolya neve nem volt ismeretlen Rátosyék előtt. Ahogyan ismerte azt minden újságolvasó ember. A főváros egyik elsőrangú színpadán tünt fel ez az új csillag, a legjelesebb drámai művésznők között emillették.

Egy pillantás és valamennyien felismerték a jóvevényt. Irma volt.

A színésznő gyorsan végigment a szobán, az asztalfőnél állt meg az öreg nemes előtt.

— Eljöttem karácsonyra, mondta egyszerűen.

S lehajtott fejt, állt, mint egy bűnös, aki ítéletét várja. Szép szeméi könybe borultak s égő, esdeklő pillantást vetett atyjára. A szemével mondta, hogy szülői, a testvéri szeretet, a honvágy hozta haza, a gyötrelmes, égő vágy az otthon után, mely minél inkább benn vagyunk az élet forgatagában, annál tisztábbnak, annál kedvesebbnek tünik fel előttünk.

Lángba borult Rátosy Kálmán arcza. Remegve emelte fel a kezét, mintha az ajtó felé akarna mutatni, de a csontos, kegyetlen kéz visszahullott. Ércztelen hangon felelte:

— Itt csak mi ülünk ünnepet.

A kitagadott leány széjjel nézett a testvérek nagy társaságában. Azok mereven ültek ott, mint a szobrok. A nővér tekintetét elkerülték, Jégkéreg ülte meg a szí-

veket. Egyedül Piroska könnyezett, de ő is elfordította a fejét.

Irma letérdelt.

— Atyám, mindig azt hittem, hogy vétettem ellened, mindig azt hittem, hogy nekem volt igazam, de most megtörök. Bocsáss meg. Elhagytam a szülői házat, de nem hoztam szégyent a család nevére, becsületem makulátlan, mint amikor elmentem innen. Színésznő lettem, a siker és dicsőség az én pártomra állott, a nagy városban ahol annyian vannak a nem közönséges emberek, ezek lelkesednek művészetemért. De mit nekem a dicsőség, mit nekem a jóllét, boldogtalanná tesz a vágy a szülői ház után és te utánad, aki egykor jó voltál hozzám! Hogy eljött a karácsony nem tudtam ellenállni a vágynak, hogy hazzajöjjek egy napra, karácsony estére. Azután megint visszamegyek. Azt hittem, csak nincs közből a szívetek, azt hittem, nem hal ki a szülői szeretet . . .

Görcsös zokogásba fultak az utolsó szavai.

A nagy teremben percekig semmi nem hallatszott, csak szivettepő asszonyi sírás.

Az öreg Rátosy végre megszólalt. Már nyugodt volt, az arcza mintha közből volna faragva.

— Nekem csak három leányom van. A negyedik meghalt. Gyermekeim, ismeritek ezt a hölgyet? Azt mondja, hogy az én leányom, a ti véretekéből való vér. Ismeritek?

— Irma felpattant. Odarohant legidősebb bátyjához s megragadta a kezét:

— Bátyám! Édes bátyám!

— Csak voltam, kisasszony, szóltott ifjabb Rátosy Kálmán hidegen,

Mint a sebzett szarvas, úgy kereste a kitagadott leány testvérei tekintetét. Seholy egy buzdító pillantás egy bátorító szó.

Rátosy Irma pillanat alatt Csongor Ibolyává változott. Leirhatatlan pillantással mérte végig a családot, felemelte a fejét s lassu léptekkel ment ki a szobából.

A küszöbnél visszafordult:

— Szivtelenebbek vagytok, mint ostobák. S eltűnt, most már igazán örökre.

Odabenn a nagyteremben vigan pattogott a tűz, barátságos fényt hintett a csillár, de akik alatta ültek, némák voltak és mogorvák.

Lent az ablak alatt megszólalt a betlehemesek éneke.

Megszületett Krisztus, a szeretet istene.

De ők odabent a diszes, gazdag házban a szeretet ünnepén a szeretet torát ülték.

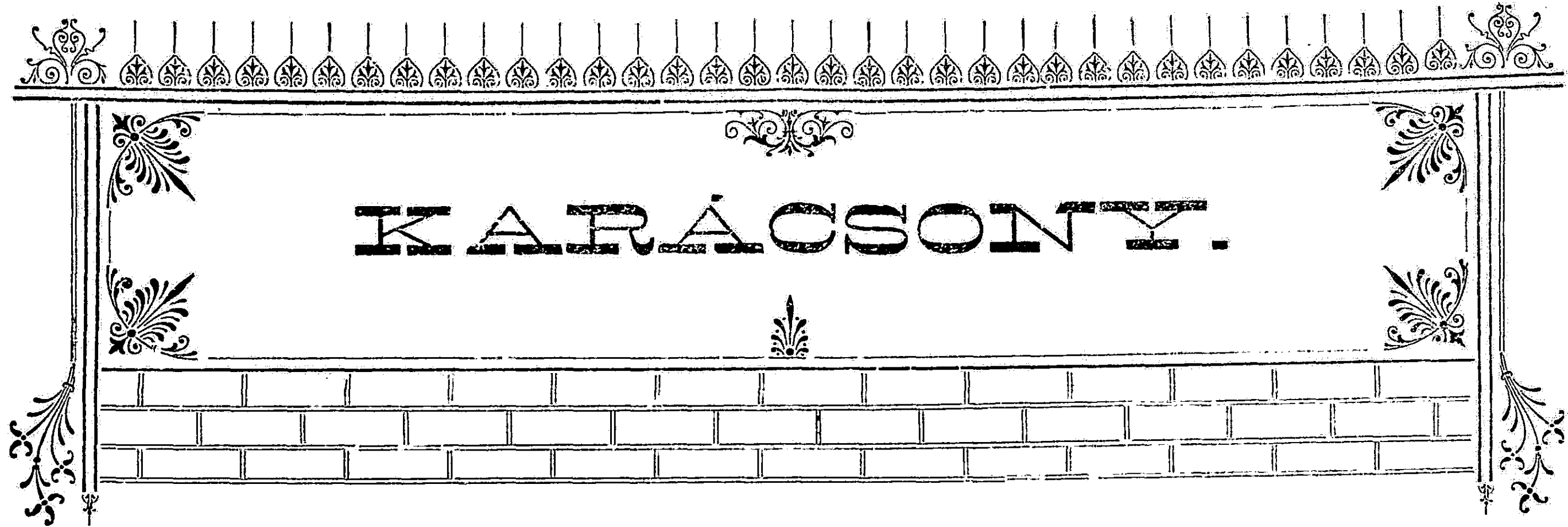
Lent a ház előtt becsapódik egy berkocsi ajtaja. Az elegáns, szép hölgy, aki beszállt, sürgetően kiáltja ki a kocsisnak:

— A vasuti állomáshoz! De gyorsan hajts! — Visszahanyatlak a kocsi párnáiba. Behunyja szeméit s feltünik előtte a ragyogó, fényes színház, diadalainak színtere. Ember ember hátán szorong, diszes, illatos tömeg, mely elragadtatással ünnepli az ő nagy művésznőjét. Taps és éjlenvihár zug az illatos levegőben s ő boldogan hajlong a virágokkal borított színpadon.

A kocsi nagyot zökken s a hölgy felriad álmodozásából. Sűrű setét feketeség borítja a megfagyott világot. Irma kitekint az éjszakába és fáradtan sóhajtja:

— Sirbolt!

ERDŐSI DEZSŐ,

Karácsony.

Érezlek mindig, mint a napsugárt . . . A lelkem sokáig kutatta azt a bűbajos varázst, mely megejt, ha a karácsony eljő. Forrása a szeretet fénye. A napi gondok vásári zaja elkábit, beteg vagyok tőle. A karácsony megtanít reá, hogy van az életnek egy szebb része is, távol a test az anyag sorvasztó nyügétől és megerősödöm. Valami mondhatatlan sejtelem vesz elő; repesek szépért, jóért; szeretném megragadni, hogy soha el ne bocsássam. És élni neki és csak neki. A fejemet megülte poros könyvek szürke teóriája; érzem: a tudás kimeríthetetlen. Irigylem, kik fogyatékos tudással, tiszta lelket párosítottak. Boldogtalan volna a föld, ha az ember értékét vagyon és tudástól tennők függővé; nem ez emel föl, hanem az a csöpp szeretet, mely a béke nyugalmát önti a szívekbe.

A karácsonyfa mellett, a lobogó gyertyácskák világításánál fülemben cseng egy régi dal. Olyan tisztán emlékszem reá. Öklömnyi kis líru voltam akkor és boldogabb, mint ma. Akkor hittem és csak azt hittem, hogy azt a fényt és meleget, az a kimondhatatlan boldogságot, mely e környezetből árad: mindenha feltalálom. Az élet másra tanított. Ma hinni akarnám, hogy ilyen a világ. De hiába; csak pillanatra feledheted, hogy a lelkeken sebek is vannak. Régi dal, régi boldogságról . . . Szeretném emlékeim könyvéből a többi lapot kitépni, hogy csak az az egy maradjon, melyen e dal ragyog.

Soha a gyermekség vágya úgy el nem fog, mint e kep lattára. Miért nem vagyok többé az, ki csalódást, kitörő vágyat, hamisságot nem ismer; ki oktondi gyermekszívvvel hittem, hogy enyem a világ! Mert jónak, igaznak gondoltam mindent és mindenkit. Amikor a csengő hívó szava a karácsonyfa felé szólított, egy világot láttam magam előtt és káprázolt a szemem és elbűvölten állottam meg és boldogan énekeltem a régi dalt, melyre a jó szülők tanítottak. Mikor a kötelesség hívott a világba, eltűnt a káprázat, el a bűbáj s szomorúan, csalódva láttam, hogy álmodtam csupán. Ami ezután következik, tudom, az is álom lesz, semmi egyéb. Így rontja le a tegnap hitét a holnap csalódása és válik igazzá Calderon igéje: az élet álom . . . De nem csüggedek. A jelen csalódásáért kárpótol az a régi dal s a múlt tanúsága: hogy boldog is voltam. S valahányszor a karácsonyfa kigyullad, úgy érzem, hogy az égi fény hozzam leszállt a földre, a jövő küzdelmeiben, balsikerében, csalódásaiban — biztatóul.

A búza- virágszemű kis kozákleány.

Oroszból szabadon átdolgozta: Székely Sándor.

Mesék ködében régen, hajdanában
A mélyről még sok ősz dalmok dalol,
Élt egy öreg khán délen Krimióban
A zugó tenger partján valahol . . .
Hatalma nagy volt, pénze sok, temérdek,
Számát se tudta harci seregének,
Uralta őt körül minden határ;
Örökzöld fák közt eltakarva védve
Állott a vén sas ősi, büszke fészke,
Az égbe nyúló pompás sziklavár!

De az öreg khán másban lelte kedvét,
A gazdagságban nem gyönyörködött,
Üresnek érte végtelen a lelkét
A dáridó, a fénytűzés között! . . .
Egy kis kozákleány volt a szíve álma,
Rabúl ejtette szendésege, bája
S ha édes csókkal csüggött ajkain:
Az édenkertnek csillogása, fénye
Gyémántesként sugárzott feléje,
A mint repült az üdvnek szárnyain!

S a kis kozákleány szép és büvölő volt,
Miként a csillag tündökölt szeme
Kedélye nyájas, mint a nyári égbolt,
A lelke tisztasággal volt tele!
A két kis arca nyíllott, mint a rózsza,
Parányi ajka vérpiros szamócza,
Haja miként az éjjel oly setét;
De melynek nem volt párja földön, égen
Szemének színe olyan volt, miképpen
A búzaföld virága: szende kék!

S e csöpp teremtés egy tekintetének,
Miként a rabszolga, meghajolt a khán,
A büszke úr, ki oroszlánszívvel
Küzdött a csaták dúló viharán,
Kinek szavától milliók remegtek
Egy gyöngye lánynak, szinte még gyereknek
Megőszült fővel adta meg magát,
A hárem mélyén karja közé véve,
Ifjú tüzzel suttogott fülébe,
Csókkal borítva selymes, lágy haját!

Pedig nem egy nő volt a háremében,
Felül volt még a háromszázon is!
Az egyik szőke, másik mint az ében,
Szemérmes ez, amaz kaczer, hamis.
De az öreg khán rájuk sem tekintett,
Od'adta volna őket sorra mindet,
Csak az az egy lehessen az övé . . .
S ha mulatott a kedvenc kis leánynyal,
Elhalmozá aranynyal és virággal,
S a hárem csillagává ölte tévé!

S ne higgyétek e hárem ékkövéből,
Hogy pénzért szerette tán a khánt! . . .
Nem ismernétek lelke szebb feléről
A szép kis kékszemű kozákleányt! . . .
Szerette, mint a kis madárt a párja,
Ő érte van a szíve dobbanása,
„Öreg sasoknak“ szólította őt,
S ha messziről közelgni, jönni látta,
Kigyult szemének égi tiszta lángja,
S hosszan ölelte át az érkezőt!

Igy élte át az ősz khán életének,
Még hátralevő csendes napjait;
Nyugalmas mélyén titkos háremének,
Álmodta által ifjú álmat!

S hogy boldogsága még tetőzve légyen,
Algalia nevű, vitéz gyermekében
Kimondhatatlan nagy öröme telt;
Alig husz éves, s mint a tigris, bátor,
Mindenkire rettenet karja hatalmától,
S már eddig is sok ükötetbe nyert!

Jól tudta azt, hogy trónja és hatalma
Szilárd, erős kezek közé kerül!
Mélró utódja lesz neki Algalla,
Ha majd a kormány gyepölőjéhez ül!
Az ő fia — ha Allah úgy akarja —
Megtartja azt, mit szívetten atyja karja,
Nagygyá, dicsővé téve Krimiót!
S nem fogja veszni hagyni, mit az ősök
Fejükre fontak, a bátrak, erősök:
A hir-babért, a nyembust, glóriát!

Az ország gondját elvető hát bölcsen,
Volt része benne s most pihenni tért;
S az ég urától, kiben hitt erősen,
Csak nyugalommal, semmi más se kért!
És virradattól csillagos napestig,
— A mint a mondak eletet lefestik —
Kerek toronyszobájában lakott,
Zenével, tánczazzal, méz-izű itallal,
Szerelmes csókkal, boldogító dallal,
A kis kozákleánynyal mulatott! . . .

. . . Rivalg a harci kürtök harsonája,
Fényes csatából jött a hadsereg,
Elöl Algalla hőszin paripája
Csakugy kapálja a porfelleget!
A győzedelmes hadvezér alakja
A többi közt kilátszik jó magasra,
Mar messziről megismerhetni őt,
Testét ezüstös pánczéling takarja,
Piros vérorzsával borítva hordja,
Kevélyen léptet a hadak előtt! . . .

Az ifju hős szerencsés megjöttére
Nagy ünnepséget rendezett a khán,
Az ország minden hercege és bége,
Ott volt a fényes örömlakomán!
Volt tornajáték és volt czéllövészert,
S a tarka-barka ritka ünnepséget
Hatalmas dáridó fejezte be,
A drága nedvtől, szíve örömetől,
A boldogságnak tiszta derűjétől
Csakugy sugárzott az öreg szeme!

Felkelt arany kupával a kezében
S szólott ekeppen: „Bégek, heczegek!
Öreg vagyok már, napról-napra érzem,
Hogy nem soká bolyongok köztetek! . . .
Fut az idő . . . Fut, visszahozhatatlan,
Sokat küzdöttem és sokat faradtam.
Nehéz gondokban őszült meg fejem!
De mégis boldog lesz az én halálom,
Mert életemben jó előre látom,
Mélró utódom lesz a gyermekem!

S hogy azt, amit szívem iránta táplál,
A szeretetet lássátok ti is:
Fiam beszélj! Van-e a mit kívánnál?
És teljesítve lesz az, bármí is!
Beszélj, mi volna álmaidnak álma,
Szíved fohászja, lelked régi vágya,
Gyönyör, gazdagság, fényes tartomány?“
— Es szolt a gyermek szikrázó szemekkel:
„Több kell nekem! Mit érek én ezekkel?!
A szép kis kékszemű kozákleány!“

— Csend lett . . . Az ősz khán megrendült szavára,
Körötte minden elsötétedett! . . .

De nyugalmat erőltetett magára,
S szilárdan szót: „Tied! Elviheted!”
— Algallá tombolt! Vágya teljesülve!
És arcából kikelve, lelkesülve
Az ősz uralkodó elé rogyott:
„Atyám! megadtad álmaimnak álmát,
Szívem fohászát, lelkem régi vágyát,
Kimondhatatlanul boldog vagyok!”

Tudom mit adtál: azt mi néked kedves,
Mi ősz fejedre fényt, derűt vetett,
S elválhatatlan kötvé volt szivedhez
A kékszemű, a bájos gyermeket! —
Rabod vagyok! Parancsolj merre menjek!
Hová fordítsam élet fegyveremnek,
Ezer halál legyen jutalma bár! . . .
És szólt a khán fejét lehajtva mélyen:
„Te éj ezentűl! — egykor én is éltem — . . .
Nem kell énnékem semmi, semmi már!”

Éjfélre jár . . . elült a zaj, a láрма,
A háremhölgyek nyugton alszanak . . .
Csupán a kékszemű kozákleányka
Nem alszik solymes függőnye alatt! —
Egy ismeretlen érzés bántja lelkét,
Boldogtalannak érzi nagy szerelmét,
Valamitől fél s nem tudja mitől,
Fetűl, figyel minden parányi neszre,
Majd újra visszadől türelmét veszítve,
És elmereng a múlt, s jövő felől . . .

S egyszerre halga! mintha ajtajánál
Lagy, sutogó beszédet hallana,
Felugrik . . . és a halvány holdvilágnál
Aira suhan, ahol az ajtaja! —
Lélekzetét is visszafojtja szinte,
S az ajtórácson lopva kitekintve
Remegve látja ott urát, a khánt,
S mellette Algallát, a szép leventét . . .
— Egy gondolat cikákkázza át a lelkét,
Egy gondolat, mi faj, mi sért, mi bánt! . . .

És zajtalan a nyilláshoz hajolva
A suttozó beszédet hallja jól . . .
Merően áll ott, mintha szobor volna,
Amint a khán fiára nézve szól:
„Fiam! ne még! Beszédem van tehozzád,
Vesztítsük el, mi nekünk üdv, boldogság,
Ne nyiss ajtót, előbb hadd mondok el! . . .
— Aztán susognak, s már a lány nem érti,
Csak annyit hall, amint az ifjú kérdi:
„Vesztítsük el!? Miért vesztítsük el?” —

Fehéren, mint az éjféli kísértet,
Remegve lopva visszamegy suhan,
Sokáig hallja még a halk beszédet,
És érzi, tudja jól, hogy veszve van! . . .
Aztán az ajtó halkán, félve pattan,
Az ifjú és a khán bejön sápadtan,
A selymes ágyhoz közelítenek,
Az agg a függőnyajtót félre vonja
Karját a lány fehér nyakába fonja
És sir, zokog, miként egy kis gyerek!

Némán merül el tiszta kék szemébe,
És szívja hosszan bíbor ajkait,
A boldogságnak mindörökre vége,
Temei csak a multak álmait!
Fejét lehajtja kedvese ölébe,
Selymes haját teríti két szemére,
S még egy utolsó szépet álmodik . . .
Ki őt a földön ily híven szeresse,
Bár egy egész világon át keresse,
Jól érzi szíve, nem lesz második! . . .

És szólt a lányka: Jó uram, szerelmem,
Mindent tudok, ne mentesd magad! —
Nemes lelkedbe tisztán lát a lelkem,
A bubánattól szívem megszakad! . . .
Tudom . . . A hárem egyik titkos öre,
Bejött, és elmondott mindent előre,
Hallottam én is mit beszéltetek;
Ifjú vagyok, nagyon szeretnék élni,
De erről többé nincsen mit beszélni,
Halálomról ti már végeztetek!

Nem rettegek, csupán csak egyre kérlek,
Előre ígérd meg, hogy megteszed . . .
Mióta itt vagyok tenéked élek,
S boldog leszek, ha éltet elveszed! . . .
De ünkezeddel oltsd ki nagy szerelmem,
Olyan könnyű lesz akkor elviselnem,
Emelj reám tört, mely szívembe hat!
Kitárom keblem, rád fogok nevetni,
És úgy fogok álomra szenderedni . . .
Te öj meg engem! Óh! fogadd, fogadd! . . .

Egy forró kézszerítés lőn a válasz. —
(Ki tud beszélni, hogyha meghatott?)
Az ősz khán érzi, hogy kettős halál az,
Időbe telt, amíg így szólhatott:
„Haló arcodnak rémes sáppadását,
Iljú, tüzes vércseppjeid folyását,
Szemeimmel végignézni nem bírom! —
Dicsőbb, nagyobb halált szántam tenéked,
A tengerár zarjon magába téged,
Letűnt napom, lehulló csillagom!”

A hullámsír legyen neked koporsód,
Alig néhány lépés a sziklafok! —
. . . Hozzáhajol, fülébe sug néhány szót:
„Ne féj! ne reszkess, hisz veled halok!” . . .
— S a lányka boldogan ölelte által,
Csókelta ajkát lázas suttogással,
A boldogságtól csillogott szeme . . .
— Ruháit gyorsan ölté fel magára,
Kaczag, nevet hatalmas jó urára . . .
— Algallah szinte szédült már bele! . . .

Az agg pedig, miként a könnyű pelyhet,
Ölébe kapta, úgy indult neki,
Nehéz léptekkel hagyja el a termet,
S Algallah mint az árnyék követi! —
Rövid idő, s a tengerpartra érnek,
Az égen apró csillaglámpák égnek,
Előttük zúg a végtelen nagy ár . . .
— Hulláma hab két hegygyé tornyosodva,
Tajtékot szór a parti örvény fodra,
Tompán sikolt a szálló vészmadár! . . .

Az agg, a leány lehullanak a porba,
Allah nagy úr! így említi nevét! —
És délkeletre Meklának fordulva,
Elmondja két szív végdicséretét! . . .
— Algallah ott áll összefon karokkal,
Parázs szemekkel, elszorított torokkal,
Az ajka néma hallgat mint halott. —
Előtte immár mindez érthetetlen:
Miért imádkoznak előtte ketten,
S miért ragyognak fenn a csillagok!

. . . Minek tovább is énekelni nekem,
Mi jönne még, ti már tudjátok azt; —
Mehaltak . . . egymást átkarolva szépen,
És álmodnak tovább örök tavaszt!
Sirjuk a tenger mérheterlen mélye,
Az altatódal a habok zenéje . . .
— Algallah hosszan utánuk meredt . . .
. . . Szemének fénye hamvadóra bágyad,
A szíve, lelke már nem érez vágyat:
Egy örült áll a sziklafok felett! . . .

H i t.

Vasárnap regg. Jövel te édes ünnepe,
Hozsannát zeng az ajk, óh üdv neked,
A munka szün s a hét jutalma bére,
A békeszállta tiszta lelkiismeret.

Vasárnap regg. Mily ünnepélyes hang ez,
Mely zúgva száll a tiszta légen át,
Harangszó csendül, véghetetlen Isten,
Móltatlan szolgád térdre hullva áld!

Harangszó csendül . . . Hivő jámbor lelkek,
Istent imádni templomba jöjjetek,
A földi kinra, bántott szív sebére,
Csak itt az üdv, a béke enyhület!

Mulandó kéj, mit nyujt e röpke élet,
Az egy, igaz csak ő csupán,
A véges lények hallhatatlan lelke,
Feléje száll az életharoz után!

Vasárnap regg megnépesül a templom.
Búzgó hívőknek serge tölti meg.
És zeng az ajkon buzgó hálaének:
„Dicsérünk, áldunk Isten téged!”

Én hallgatom oly búsan, oly hitetlen!
A kétség dulja zúzott lelkemet,
Elvészett üdvöm olthatatlan lángját
Sehol se várja béke s enyhület . . .

Legszébb reményem, annyi édes álmom,
Sirathatom már, vége, hasztalan,
A boldogságnak tündérszóp világa,
Előttem már örökre zárva van!

Csak hallgatom . . . Csak zeng tovább az ének . . .
Imádkozom . . . Elfog az áhítat . . .
Hiszek tebenned szent, örök nagy Isten,
Megártom én is intő, szent szavad!

KRCSMÁRIK ENDRE.

Katonakönyvem,

A tavaszon besoroztak katonának
Fel is tűztem kalapomhoz bokrétaimat.
Sarkantyum is összecsendült — képzeletben . . .
Paraszt legény hej! akkor mért nem lehettem?

Most az őszön könyvet kaptam, kicsi könyvet:
Elofvastam. Ejtettem rá egy-két könnyet . . .
Magyar vagyok s német hej! a könyv írása,
Legelején kétféjű sas vijjogása!

GYÖKÖSSY ENDRE.

Az utcasarkon.

Szegény nő áll az utcasarkon,
Karján didergő beteg gyermeke,
Kaján mosolylyal ott lebeg felettük
A zord nyomornak csufos ördöge.
Az asszony bús; szemében könny rezg,
Hideg, vagy bánat könnye tán?
Ki lát az elhagyott szivekbe,
Az Isten tudná megmondni csupán!
Csak alig hallni bágyadt, siró hangját:
„Oh tessék, tessék, friss az ujság!”

Körötte fényes nép tolong az u'czán,
Kit bársony, kit meg dús selyem takar.
Vig párok, angyalarcú dámák,
És messze szól a csengő, vig kacaj.
Az élv ragyog a csillogó szemekben,
S a részvét? Tán nem halt ki még?
Ki venné észre ott az utcasarkon,
Szegény nőt s beteg gyermekét?
Ki hallná bágyadt, siró hangját:
„Oh tessék, tessék, friss az ujság!”

És zsebrevágott kézzel, álig gombolózva,
Hídeg közönynyel megy a nép tova.
Mit néki, hogyha másnak nincs is
Meleg tanyája s boldog otthona!
Ki ki törődjék önmagával,
Ki fázik, fujja a kezét,
Ki éhes? Járjon hát utána,
S akad itt-ott még hulladék.
S ezért nem hallják bágyadt, siró hangját:
„Oh tessék, tessék, friss az ujság!”

A gyermek ébred és nyöszörögve
Emlőt keres az éh miatt,
És mert az emlő rég kiszáradt,
Keserves sírásra fakad.
. . . Közében vig zene s a könnyelműség
Pazar kezekkel szórja kincseit.
Oh ég! Nem egy, de száz szegénynek
Enyhíthetné az sulyos kinjait.
És hangzik, mint egy sulyos nagy vád:
„Oh tessék, tessék, friss az ujság!”

De im! A fényes, pompás úri nép közt,
Szegény munkás alakja tűnve föl,
A bús nőt siró gyermekével,
Meglátja már ő messziről.
Keserves bérét im megosztja véle,
És boldog szívvél megy tova,
S mint égi szózat száll a téli éjbe:
„Oh áldja meg az ég ura!”
Mi sem zavarja már az utcasarkát,
Nem mondják: „Tessék, friss az ujság.”

KRCSMÁRIK ENDRE.

HUMOR.

Tulságos udvariasság.

A. Terringetlét, hogy kívánhat ön nekem szerencsét a lábtörésemhez?

B. Engedelmet kérek, hisz uraságod a nyakát is kitorheltte volna.

Dühös kliens — elmés ügyvéd.

Előfordult eset az, hogy egy makacs alperes ellen megítélt a bíróság „különböni végrehajtás terhe alatt” vagy 500 koronát. Az alperes éktelen dühbe jött s az ellenfél ügyvédjének következő levéllel küldte meg az összeget: „Itt küldök 500 koronát, vegyen rajta kötelet.” — Elmúlt vagy öt-hat nap, mikor egy szekérrakományyal keresik az alperest. A szállítmány vezetője átnyujt egy levelet, amelyen a dühös alperes megismeri az ügyvéd írását. Szóltott pedig ezen levél eképen: „Becses megrendelése folytán voltam bátor önnök az e célra küldött 500 koronán kötelet vásárolni, egyszerűsind felkerem, hogy 24 óra alatt a megítélt 500 koronányi összeget annál inkább is megküldjen sziveskedjék, mert különben a törvényes végrehajtást haldéktalanul folyamatba teszem.” — A többiről a törvénykezési rovat már hallgat.

korelnök foglalta el. Őszinte, keresetlen szavakkal méltatta a lelépő elnök érdemeit és működését s felkérte, úgy a maga, mint a többi tagok nevében, hogy újból fogadja el az elnöki tisztet, azt a tisztet, a melyet anynyi lelkesedéssel és buzgalommal tölt be, már annyi év óta. A közgyűlés leikes éljenzéssel fogadta a korelnök szavait s az egyesület elnöküül Molnár Jánost választotta meg. Pénztáros lett: Brózik Lajos, könyvtáros: Benczur Mihály, jegyző: Paulend a János, választmányi tagok: Blonder Salamon, Bodnár Endre és Csernák János. Végül a közgyűlés elhatározta, hogy úgy a képviselőház, valamint községünk országgyűlési képviselője elé kérvénnyel fog járulni, a nyugdíjtvényrevisiója ügyében. A kérvény megszerkesztését a választmányra bízta.

— **A szarvasi ifjuság** sanatórium bálja mind nagyobb és nagyobb arányokat ölt. E héten járt benn a rendező bizottság egy küldöttsége Dr. Lukács Györgyné br. Perényi Mádoly Öméltóságánál, a ki is a legnagyobb örömmel és készséggel tölt eleget a küldöttség azon kérelmének, hogy a bál védnökségét elfogadja. Egyben megígérte azt is, hogy a mulatságra le fog jönni. Ugyancsak e héten kérték fel a másik védnöknői állásra gr. Bolza Géza és Szeiczey Ilona öméltóságát, a ki ezt szintén elfogadta, s szintén kiltatásba helyezte a mulatságon való megjelenését. A bál díszelőktségét gróf Bolza Géza fogadta el. A bálanyak: Dr. Haviar Gyuláné, Dr. Lengyel Sándorné, Mikolay Mihályné és Dr. Szemző Gyuláné lettek. A bálbizottság elnöküül Dr. Szlovák Pált kérték fel a rendezők. Ezenkívül mintegy harminc rendező, városunk fiatalágának szíve-java buzgolkodik azon, hogy a mulatság nemcsak e városnak, de a megyének is egyik legfényesebb, s legnagyobb sikerü mulatsága legyen. A meghívók a jövő hét folyamán lesznek kibocsátva. Felkértünk továbbá a rendezőség által azon hír megczafolására, mely szerint az „Elevon Ujság” előadása három órát venne igénybe. Ez teljesen absurd, légből kapott állítás. Az egész hangverseny maximum 2 órát vesz igénybe, a melyből az „Elevon Ujság” előadása legfeljebb öt negyed órát vesz igénybe.

— **De rebus publicis.** Azon kevesek között, kik községünk ügyei iránt még érdeklődnek, nagy szenzációt keltett a Szarvas községi segéd- és kezelőszemélyzet választásának ügye. Tudvalevő dolog, hogy Szarvas község 1899. évben több kezelői állást állított fel, s erről szóló szabályrendeletében elhatározta, hogy ezen állásokat a községi képviselőtestület 3 évenként végbemenő választásokkal tölti be. 1899-ben a községi képviselőtestület meg is választotta ezen tisztviselőket, 1901. december hó végéig s most a járás fczolgabírája ki is bocsátotta ez állásokra a pályázatot s i. hó 31-ére kltüzte a választást. Időközben azonban a vármegye és belügyminiszter kimondotta, hogy a községi kezelőszemélyzet életfogytiglan v. n. megválasztva. Ez alapon aztán most a kezelőszemélyzet kérvényt nyújtott le a miniszterhez, hogy a választást ne tartásák meg, erre a miniszter, valamint a vármegye alispánja azt határozta, hogy a választás megtartandó, bár az ügy most a közigazgatási bíróság előtt van, a melynek az ügyet a község a miniszter előbbi határozata ellen panaszi-iratában beterjesztette. Nem azért irtuk le az esetet hogy olvasóinkat a karácsonyi ünnepek alkalmával elaltassuk, hanem azért, mert ez az eset szépen jellemzi közigazgatási hatóságaink eljárását, melyek atyailag ügyelnek fel jólétünkre. A vármegye jóváhagyja a község szabályrendeletét, hogy a kezelőszemélyzet három évre választandó, valószínűleg anélkül, hogy átnézte volna, egy kis idő múlva kimondja, hogy életfogytiglan van megválasztva, valószínűleg szintén anélkül, hogy a határozatot megnézte volna, rá négy hétre ismét csak azt mondja ki, hogy újra választandók s a belügyminiszter ur a három egymással teljesen ellentétben álló határozatot valószínűleg szintén átolvasás nélkül „indokálnál fogva helybenhagyja.” Már most, hogy megnyit bizzék az ember ilyen körülmények között a közigazgatási hatóságokban, azt karácsonyi elmélkedésüül olvasóinknak hagyjuk.

— **Acetetyln.** Ez az új világitási eszköz rohamosan kezd tért foglalni nálunk. Csak nemrég vezetete be helyiségeibe egy pénzüintézet és egy vendéglő s már az Árpád szálloda ügyes bérlői a Garai testvérek is bevezették azt nevezett szálloda összes helyiségeibe. Karácsony estéjére már az egész szálloda új képet ölt, a nyomorúságos petróleum helyett bevezetett acetetyln tündéri világitásában.

— **Kocsi misériák** a vonatnál. Csak nemrégiben dicstörtük meg a közigazgatási hatóság azon intézkedését, a mely szerint kötelezte a fuvarosokat, hogy közülök kettő mindig ott legyen az érkező vonatknál. Ámde ez az üdvös intézkedés is, — mint annyi más — csak írott malaszt maradt. Többször megtörtént már azóta, hogy különösen a hajnali vonatnál egyetlen fuvaros sem jelent meg. Minthogy az ott posztoló rendőr valószínűleg czélszerűbbnek tartja a cserebogarak hallhatatlanságáról elmélkedni, sem mint arról jelentést tenni, mi tartottuk szükségessé a főbírósg figyelmét

erre a miserabilis állapotra felhívni azon megjegyzéssel, hogy talán czélszerűbb volna, ha a rendőrség osztaná be számszerint, mely kocsioknak és mikor kell a vonatnál lenni. Mert ha azt maguk a fuvarosok osztják be, félős, hogy mindég ismétlődni fog az egyszeri cigány adomája: „szőlj már te is bibas”.

— **A „Budapest” huszonöt éves jubileuma.** Ritka ünnepet ül közelebb a „Budapest” képes politikai napilap. Fenállásának huszonöt éves jubileumát. Negyedszázad az emberi életben is nagy idő. Hát még egy napilap pályafutásában, hát még nálunk! S el kell ismerni, hogy a „Budapest” e hosszú negyedszázad alatt derekasan felelt meg hivatásának. Mindvégig hit volt kltüzött 48-as programjához, s emellett folyvást kitünő hirszolgálat volt. Ennek köszönheti, hogy ma már az ország egyik legkedveltebb ujsága. Ismerik és olvassák mindenfelé, s népszerűsége nőttön-nő. De nem is esoda; mert tagadhatatlan, hogy a „Budapest” fürges, szemes, bátor, egyszóval igen jól szerkesztett ujság. Vezérelőket leg többnyire orsz. képviselők írják, köztük Kossuth Ferencz, a függetlenségi 48-as párt nagyevü elnöke. Hírei frissek és megbízhatók; tárczarovatata nemcsak szórakoztató, hanem tanulságos is; regényei érdekfeszítők. Nagy előnye, hogy a fontosabb eseményeket sikerült kivételü képekben is bemutatja. De előnye az is, hogy újévkor a lap minden reudes előfizetője egy díszes kiadású és tartalmas naptárt kap ajándékul. Aki tehát egy megbízható s minden tekintetben kipróbált napilapot akar olvasni: annak bátran ajánlható a „Budapest”, amelynek előfizetési ára egy hóra 2 korona, negyedévre 6 koron, félévre 12 korona és egész évre 24 korona. Az előfizetések a „Budapest” kiadóhivatalához (Budapest, IV., Sarkanyus-utca 3. sz.) küldendők.

— **Egy régi megfigyelés.** Egy szorgalmas ujságolvasó megfigyelte, hogy az országos meteorológiai intézetnek és Falnak az idő jó-lása többnyire ellenkezők. Így a folyó hétre is az egyik eső, a másik száraz hideget jelez. Bármelyik is következzen be, meg kellésnek kivagyunk töve s ilyenkor jó a valódi, de csakis a valódi Réthy-féle pemetefüzcukorka.

Időjárás jelentés 1901 december 20 ig.

Nap	Csapadék 24 ó. alatt mm.	Hőmérséklet C. fokban				Jegyzet. Az eső kezdete és vége.
		7 ó. reg.	2 5. d. u.	9 ó. este	kü. zép	
7	zuzmara	-7.3	1.0	-3.0	-3.1	
8	0.6 dér eső	-2.5	1.2	1.4	0.0	d. u. 4 ó este és éjjel eső
9	1.7 eső	1.8	8.0	4.3	4.7	d. u. 2 ó 4 ó eső éjjel eső
10		4.6	4.8	1.3	9.6	
11	dér hó ny.	-0.8	4.6	0.2	1.3	éjjel hónyoma
12		-1.5	5.0	-1.4	0.7	
13	2.2 dér eső	-1.8	3.4	2.0	1.2	éjjel eső
14	2.8 eső	5.0	9.8	8.0	7.6	reggel, délbe és este eső
15		3.8	9.2	3.2	5.4	
16	0.3 eső	1.8	4.3	3.8	3.3	éjjel eső
17	eső nyoma	4.6	9.5	9.2	7.8	este eső nyoma
18	2.0 eső	9.3	10.7	8.2	9.4	d. u. 8 ó este eső
19		7.0	14.6	9.9	10.5	
20		7.8	15.5	10.9	11.2	

Szarvas, 1901. dec. 21.

Plenczner Lajos.

Felelős a szerkesztésért Sámuel A. a kiadó.

Szálloda átvétel.

Van szerencsénk tudatni a t. c. közönséggel, miszerint a mai naptól kezdődőleg átvettük az Árpád szálloda és vendéglő vezetését. Az összes helyiségeket teljesen a mai kor igényeinek megfelelően alakítottuk át. Az italokat kizárólag a legelső és legjobb birnek ürvendő bor termelőktől szerezzük be s úgy ezeknek kezelését, valamint a legkényesebb izlés teljes kielégítésére is képes konyhát személyesen vezetjük. Főcélunk: a közönség pontos és figyelmes kiszolgálása.

Tömeges pártfogásért esedeztünk.

Garai testvérek.

A
PESTI HIRLAP

A
PESTI HIRLAP

A
PESTI HIRLAP

A
PESTI HIRLAP

A
PESTI HIRLAP

A
PESTI HIRLAP

A
PESTI HIRLAP

A
PESTI HIRLAP

A
PESTI HIRLAP

A
PESTI HIRLAP

A
PESTI HIRLAP

A
PESTI HIRLAP

A
PESTI HIRLAP

A
PESTI HIRLAP

A
Pesti Hirlap

A
Pesti Hirlap

A
Pesti Hirlap

A
Pesti Hirlap

1902-vel 24-ik évfolyamába lép. Tehát már negyedszázad óta szolgálja a magyar olvasóközönség érdekeit.

kormánytól és pártoktól független, szabad-elyü és demokrata ujság

a két utolsó évtized szabadelvü alkotásainak kiküzdesében jelentékeny részt irtat maga sikerei közé.

mindig a legelőkelőbb szabadelvü publicistákat látta — pártkülönség nélkül — munkatársai sorában.

a szépirodalom legelső munkásait számíthatta mindig regény és tárczirói közé. Azok közé tartoznak ma is **Jókai Mór** és **Mikszáth Kálmán**

megalapított és fentart igen népszerűvé vált rovatokat a legnagyobb terjedelemben.

egyik legkeresettebb napi olvasmánya az **Esti levél**, melyben a legszellemebb magyar író, **Tóth Béla** szól az aktuális eseményekhez.

minden nevezetesebb képviselőházi ülésről élénken megirt karcolatot is közöl „A t. Házból” czím alatt.

minden nap közöl **szerkesztői üzeneteket**, bő **Vegyes** rovatot és hetenkint **Sakk** rovatot.

színházi, sport tőzsdéi rovata a legnagyobb és a legváltozatosabb.

eredeti tárczáin kívül mindennap közöl külföldi íróktól is egy-egy rajzot vagy elbeszélést.

külön kedvezményeket is nyújt. Huvonkint napi följegyzésekre alkalmas **jegyzék-naplót** küld előfizetőink.

előfizetői évenként egyszer nagy, díszes kiállítású **naptárt** kapnak teljesen díjtalanul.

előfizetői a **Divat Salon** czímü pompás divatújságra elonyós árban fizethetnek elő.

legnagyobb terjedelemben jelenik meg a napilapok közt; hétköznap 20—28, vasárnap 32—48 oldalon.

A lap előfizetési ára egész évre **28 korona**, félévre **14 korona**, negyedévre **7 korona**, egy hóra **2 korona 40 fillér**. A **Divat Salon**-nal együtt negyedévre **9 korona**.

Mutatványszámokat öt napig küld a kiadóhivatal, **Budapest, V., Váci-körút 78. sz.**, hova az előfizetési pénzek küldendők.

A virágkedvelő közönség becses figyelmébe!

Menyasszonyi, béli, bálányai mell-
csokrok, sirkoszorúk stb. készítése,
valamint virágasztalok a legszebb
növényekkel díszítése jutányos árért ké-
szítetnek.

Látogatókat szívesen fogadunk.

Medveczky testvérek
műkertészeti és rózsá telepe.

Hallatlan olcsó árak!

Szép Márton
órák és ékszerész
SZARVASON.

Van szerencsém a t. közönségnek
b. tudomására adni, hogy a mostani
saisonra rendkívül szép választéku
raktárt tartok.

Arany gyűrűk és fülbevalókban oly
nagy raktár áll a n. é. közönség reu-
delkezésére, a minő még Szarvason soha
nem létezett; **hallatlan olcsó árak**
mellett.

Ki tehát ékszert cserélni vagy
vásárolni szándékszik, az fáradjon el
hozzám s meg lesz győződve arról,
hogy tényleg nálam van a legnagyobb
választék és olcsóbban vehet mint
bárhol.

Üzitem Szarvason a legolcsóbb
forrásnak van elismerve.

Hallatlan olcsó árak!

Szőlőoltványok.

szokványminőségben.
A legkiválóbb 42 bor- és csemegefajokban faj-
tisztán, teljes jótállással.

Élőkerítés.

Gleditschin csemeték és magvak.

Uradalmaknak, községeknek három évi
törlesztésre is adatik.

Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény.
Egy az egyedűli, melyből oly örökös kerítés ne-
vehető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással,
melyen nem hogy ember, de semmiféle állat, még
az apró nyulak sem hatolhatnak át. Minden ren-
deléshez rajzokkal ellátott ültetési és kezelési uta-
sítás mellékeltek. Ezer csemete elég 200 mé-
terre. — Ára 6 frt.

Diócsemeték. Óriási jövedelmet biztosító
váltánál fogva, ennek te-
nyésztése számos gazdaság-
ban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Színes fénynyomatú főárjegyzék ingyen és bérmentve
küldetik minden rendelési kötelesség nélkül.
Az árjegyzésen kívül még egy olyan könyvet kap
ezzel ki azt címére ingyen és bérmentve küldetni
kéri, mely minczen az a ház, vagy család, a hol
annak tartalmát haszonra ne fordítanák, városon,
fiumon, pusztán, gazdag vagy szegény családnál
egyetént. Így meg azoknak is igen érdekeben áll,
kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne szá-
mos oly közlemények foglaltatnak, melyek minden-
kének nagy szolgálatot tesznek. Cim:

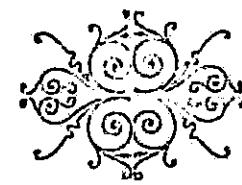
„Érmelléki első szőlőoltvány-telep” Nagy Gábor
Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

!! A legszebb karácsonyi ajándékok !!

Diszes és képeskönyvek ○ Albumok ● Emlék-
könyvek ● Finom levélpapírok diszes dobozokban

✦ Naponként a legnagyobb választékban érkeznek képes levelezőlapok. ✦

Karácsonyi és ujévi ajándékul
alkalmas névjegyek és üdvözlő-
kártyák dús választékban. ●

— — — — — Kaphatók — — — — —
● SÁMUEL ADOLF ●
könyvkereskedésben Szarvason.

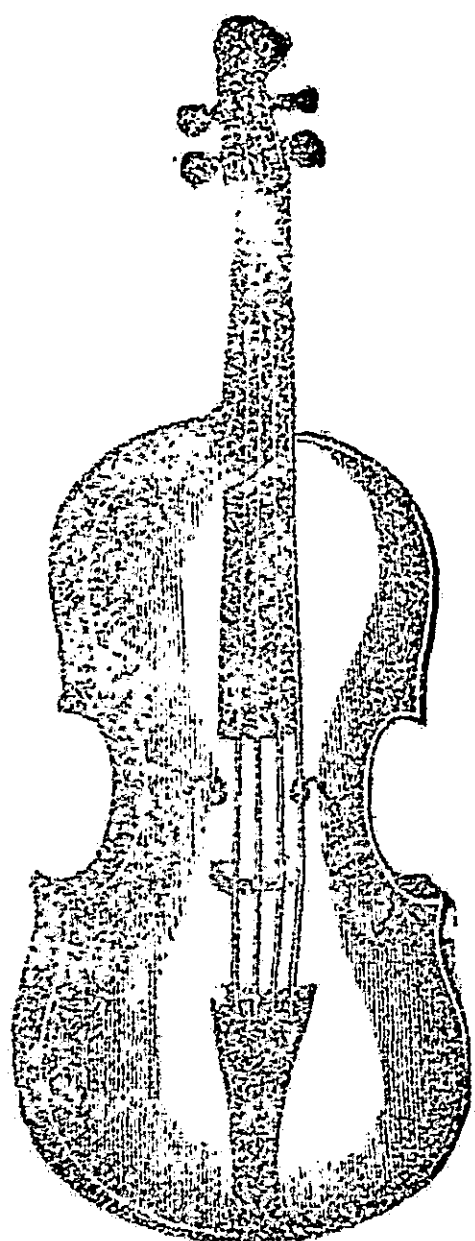
Finom gyermekjátékok!

valamint különféle igen szép

KARÁCSONYI AJÁNDÉKOK

karácsonyfák, diszek és csukorkák
nagy választékban jutányosan kaphatók

TAJBER I. G.
kereskedésében SZARVASON.

Kitüntetve az 1900. párisi világkiállításon aranyéremmel.
(Hangszerekért legnagyobb.)

Hadsereg-szállításért ezüst éremmel!

STOWASSER JÁNOS

cs. és kir. udvari hangszergyáros

a javított barogató feltalálója,

BUDAPEST II, Lánchíd-utca 5 szám,

saját házában (a kereskedelmi ministerium mellett.)

Magyarország legnagyobb és legelőkelőbb gyára

Hegedűk vonóval — — — — — 3 frttól 15 frtig.

Mesterhegedűk vonóval — — — — — 15 frttól 300 frtig.

Gordonkák vonóval — — — — — 8 frttól 150 frtig.

Nagy bőgők vonóval — — — — — 28 frttól 100 frtig.

Fuvolák — — — — — 2 frttól 100 frtig.

Szárnykürtök, trombita, holikon, stb. 12 frttól feljebb

Czimbalmok — — — — — 35 frttól 300 frtig.

Rákóczy-tárogatók — — — — — 30 frttól 60 frtig.

Elpusztíthatatlan HARMONIKÁK 3, 4, 5, 6, 8,
kitűnő erős hangu — — — — — 10 frttól 80 frtig.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Harmonikákról külön árjegyzék kérendő.

Oh jaj!

Köhögés rekedtség és elnyájkásodás
ellen gyors és biztos hatásuak

Ejzen!

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és
kitűnő ízűek.

Doboz 4 korona és 2 korona.

Próba doboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

Megfojt ez az
átkozott köhögés!

„NÁDOR”
GYÓGYSZERTÁR
Budapest VI., Váci-körút 47.

Egger mellpasztilla
csakhamar meggyógyított.

Kapható SZARVASON: Ackermann Gyula, Medveczky József,
Bugyis Andor gyógyszerárakban.